

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an	200 Lei
Pe jumătate	100 Lei
Pe un sfert	50 Lei
La străinătate	500 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3—1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V

Luna Maicii Domnului

Vineri la 1 August începem postul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, care ține două săptămâni, adică până în ziua de Sântă-Măria, cum se numește la noi sărbătoarea Adurării Preasfintei Doamnei noastre Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria.

E datina pe satele noastre, ca, în cursul acestui post, să se cânte seara la biserică Psalmul.

Această datină bună să o păstrăm neapărat, iar unde nu este, să o introducem! Căci încă a fost cândva nevoie de ajutorul Preasfintei, apoi mai ales astăzi e mai mare nevoie de ea, ca oricând.

Cât de frumos se zice în Paraclis: „Cee-ți ești rugătoare caldă și zid nebruit, izvor de viață și lumii scăpare, cu deadinsul strigăm către tine, Născătoare de Dumnezeu, Doamnă, vino de grab și ne mântuește din nevol, ceea ce ne îngură ești grabnică și folositoare”.

Câte mame nu-și plâng astăzi feciorii plecați la groaznică încheștare care se dă între noi și Ruși? Câte femei nu-și jelesc bărbații! Câte surori frații și câți copii pe părinții și părinții lor! Și toți cei duși sunt în mâna Domnului. Numai El îi are în grijă, El și Preasfintea sa Maică și Ingerul Păzitor. Puterea lui Dumnezeu nu poate ajuta nimic, gloanțele și bombele și granatele și bombele zboară mai altfel decât muștele și țânțarii, în jurul lor.

Cine-l poate scăpa pe dragii inimilor noastre din această cumplită încercare a lui Dumnezeu? Cine le poate sări într'ajutor? Cine îi poate mântui? Numai unul Dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului, văzutele tuturor și văzutele!

Și cine poate să intervină mai ușor la Dumnezeu pentru scumpul nostru, decât Preasfânta Doamna noastră Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria?

La Ea să alergăm deci, mai ales în aceste zile cumplite, la Ea să cădem în genunchi, El ne va i-ne închinăm, rugându-o, căci Ea este: curăzoria tuturor celor întristați și folositoarea tuturor asupriți și dătătoare de nutreământ a flăcăuzilor, mângâierea celor străini, tolagul bătrânelor, cercetarea bolnavilor, acoperemânt și sprijinitor a celor neputincioși și Ea pentru toți acela se roagă, carl scapă cu credință în mâna sa cea puternică, „că noi păcătoșii avem către Dumnezeu întru nevol și întru neputință pururea altă mijlocire, fiind însăruși cu multe păcate, Maică a Dumnezeului nostru Preasfânt. Pentru aceea cădem înaintea ta: mântuiește pe robii tăi din toate nevolle”.

Și în sfârșit, mai știm una, și anume, că: Dumnezeu, din celce aleargă la tine, nu lese dela

Țăranul, crainicul ciasului de mâne

Marele nostru poet Octavian Goga în poeziile sale, cântând suferințele Românilor din Ardeal, ne arată revolta și nemulțumirea acelor, pentru a ne infierbânta inimile și a ne uși în lupta pentru desrobire.

În unele din aceste poezii ne înfățișează pe lobagul din Ardeal cu trupul istovit pe calea plină de prăpastii și de neguri și cu gândul și nădejdea la Dumnezeu.

Plugarii sunt înfățișați ca „robii tăcuți” ai gliei strămoșești, ca răscolitorii pământului, prin munca lor stropită cu sudoare și sânge, pentru o pâine amestecată cu fiere. Pe plugarii îi vede poetul ca pe străjerii puși la slujba nădejzii noastre de mai bine, ca pe cei mai buni copii ai firii „ursiți din lacrimi și sudoare” și menși să îndeplinească nădejzile și aspirațiile unui neam obidit, apăsător și baijocorit de străini.

La plugarii găsește și intelectualul, „domnul”, alinare și credință tânără și putere morală. La plugari se află tot viitorul neamului, norocul nostru al tuturor. În sufletul țăranului trăiește „înfricoșatul viitor al vremilor răsunătoare”, care vor veni, când se va împlini sorocul, se va realiza visul, de jalea cui „ne-au răpocat și moșii și părinții”.

În „geana zorilor albastre” poetul vede înviind nădejdea visurilor noastre, vede vremurile de slavă, cu viteji parcalabi, cu cinstiți vornici „statornici în cinstea de lege și în focul credinței statornici”, vede ivindu-se și eroul, chemat să pună capăt nedreptăților, suferințelor poporului român.

Popoarele născându-se libere, nici poporul românesc nu putea să rămână ferecat în lanțurile robiei străine. Fiecare neam are dreptul de a se desvolta și a crește neimpedecat și

potrivit cu firea și cu sufletul său. Nici neamul românesc nu putea trăi neunit și împărțit sub mai multe stăpâniri.

Unirea tuturor Românilor va trebui să se înfăptuiască prin eroismul țărănilor, care „duc războini mare al tuturor”, care „se sting în neguri de uitare și cad și mor de cruda împovărare a tuturor durerilor din lume”.

În poezia „Clăcașii” ne arată pe țăran la muncă grea, cu inima plină de „doruri neimplinite și de amarul țarinei robite”. Aci vede poetul — în „copilul bălan” al țărâncii harnice, „adormit pe-un așternut de glugă” și căruia mama în „ceasul de amiază” îi dă să sugă — pe eroul chemat să înfăptuiască lumea nouă libertatea, pentru neamul românesc.

Copilul țărâncii, născut din patima amară și din dorul ce moare în așteptarea zilelor mai bune, este „solul sfânt... înfricoșatul crainic izbăvitor durerilor străbune”. Acest copil al țărâncii, care ascunde în adâncime taina măreață și nepătrunsă a ceasului chemat să sfarme jalea din viitorime, acest copil „frumos și frate cu glia” va fi „județul ceasului de mâne” ce n'atr' un zorit aprins de dimineață, cu mâna lui vitează zdrobi-va cartea legilor bătrâne și „va trezi din somnul lui pământul și rumeni-va zărrile albastre”, ca să aducă ziua învierii neamului, în care să se prăznuiască „înfricoșata clipă a primenirii” „și'n strălucirea razelor de soare” să îmbrace „vestmântul nou de nouă sărbătoare”.

Acelaș țăran îl vedem azi chemat, prin vitejia sa, să repare o nedreptate și să refacă hotarele știrbite, pentru ca în urmă neamul nostru să îmbrace din nou haină de sărbătoare.

Prof. E. Precup

tine rușinat, curată Fecioară, Născătoare de Dumnezeu, ci cere harul și primește dăruirea, spre folosul cererii”, și „că nu este cu adevărat alt ajutor și acoperemânt oamenilor, afară de tine, o Doamnă Preasfântă, și nimenea care a nădărdit întru tine nu a fost rușinat, și prin tine, imblănzând pe Dumnezeu, nimenea nu este pârdsit”.

Iată pentru ce vă rugăm, în aceste zile grele și atât de hotărâte pentru viitorul neamului și al familiilor noastre: mergeți cât mai mulți la biserică în aceste zile din postul Sântei-Măril; duceți-vă cu voi și femeile și copiii; și, stând în coate și în genunchi, rugați-vă cu toții, cu mic cu mare, nu numai pentru scumpul voștri,

ci și pentru neamul și țara noastră. Căci, zică cine ce va vrea, numai singur Dumnezeu ne poate ajuta și numai el ne-a ajutat și până acuma. Iar către Dumnezeu cine ne-a fost mijlocitoare, dacă nu Preacurata? „Că de nu ai fi stat tu înainte rugându-te, cine ne-ar fi mântuit dintru atâtea primejdii, sau cine ne-ar fi păzit până acuma liberi?”

Tocmai de aceea „nu ne vom depărta dela tine, Stăpână, pentru că tu mântuiești pe robii tăi pururea din toate nevolle”, căci „toată nădejdea noastră întru tine o punem, Maică a lui Dumnezeu; păzește-ne sub acoperemântul tău”.

Iuliu Maior

Păcat cu coadă

Vă veți mira de bună seamă, și cu drept cuvânt, de numirea aceasta „păcat cu coadă”. Măcar că păcate cu coadă sunt două: hoția și stricarea bunului nume al altuia. Aceste două păcate se numesc în limba latină: peccata caudata, sau pe românește păcate cu coadă, fiindcă-l obligă pe păcătos să aducă la cale și paguba făcută: hoțul să dea înapoi lucrul furat, iară celce detrage sau clevește să repare bunul nume stricat al desprospelui, că dacă nu, păcatul nu li-se iartă.

Iată dreptatea lui Dumnezeu! De aceea nu ajung hoții în împărăția lui Dumnezeu, pentru că cei mai mulți dintre ei nu restituiesc sau nu dau înapoi banul furat.

Un preot ungar reformat îmi spunea odată, că el numai servitori catolici își bagă, pentru că știe că preotul catolic îi obligă să dea din nou înapoi bunul furat. Și de fapt el a și fost despăgubit aproape totdeauna de către servitorii săi.

Dar, va zice hoțul, cum să mă duc eu la păgubaș să-mi recunosc hoția, ducându-i și înapoi lucrurile furate?

Stai, frate, nu te grăbi! Biserica noastră e de aproape 2000 de ani, și astfel știe, cum să aranjeze lucrul, ca hoțul care se pocăiește să nu suferă nici o rușine.

Hoțul merge la preot, se spovedește și-i spune preotului că a furat dela cutare, preț de atâția lei. Preotul atunci îi spune: „Dragul meu, eu nu te pot deslega până nu-mi făgăduiești că-l ve-i despăgubi pe păgubaș. Dă-mi banii încoace, iar eu mă voi îngriji ca să-i revină stăpânului, fără de a te descoperi pe tine”. Câte astfel de despăgubiri nu s'au întâmplat decând e biserica noastră!

Un preot de al nostru a predat odată unui păgubaș 1000 lei primiți dela un hoț în spovedanie. Păgubașul așa a rămas de surprins de fapta preotului, încât i-a spus, că-i cinstește hoțului. Părintele însă i-a răspuns, foarte cuminte: „Domnule, dacă i-aș reda eu hoțului mia de lei, i-eși face o mare desamăgire, fiindcă ar crede că hoția nu este un păcat prea mare și că poate fura și mai departe, că iară primește banii furați înapoi. Reține-ți mia de lei, iar dscă tocmai dorești o binefacere, dă o unui sărae sau dăruiește-o bisericii”. Și păgubașul a cinstit mia de lei bisericii.

Ce reguli trebuie să ținem în minte, când e vorba de restituire sau despăgubire?

Iată-le:

1. Dacă păgubașul a murit, paguba se va restitui moștenitorilor. Iar dacă n'are moștenitori, se va da spre scopuri de binefacere,

2. Celce nu poate restitui tot ce a furat sau toată paguba făcută, va restitui cel puțin atâta cât poate.

3. Celce este atât de sărae, încât nu poate restitui imediat, trebuie să făgăduiască în fața preotului că va restitui îndatăce va avea din ce.

4. Celce nu poate restitui nimica, va avea datorința ca cel puțin să se roage pentru păgubaș.

Până și la negrii din Africa de miazăzi se socotește mare păcat furtul, iar hoții sunt siliți să dea înapoi cele furate. Astfel a fost adus la regele M'fuela al Zulușilor din Africa de miazăzi un hoț, în care regele recunosc pe prietenul său din copilărie. Judecătorii se străduiră să-i dea o pedapsă cât mai mică, pentru că nu-l supere pe regele. Acesta însă a spus: „Dați-i pedeapsa pe care o vrednicește, că v'a făcut de rușine pe toți, ba chiar și pe mine, prietenul său din copilărie. După ce însă el nu este în stare să răscumpere paguba făcută, o plătesc eu dela mine”. Prin aceasta regele M'fuela s'a ridicat mult în fața supușilor săi.

Și acum — iertați-mă de ceace spun — dacă cetitorii cari au păgubit în curs de 23 de ani „Unirea Poporului” ar fi creștini cinștiți și s'ar simți obligați să restituie paguba făcută, „Unirei Poporului”, în tot decursul acestor 23

de ani, această gazetă ar avea astăzi un preț cu trei-patru etaje în piața din Blaj, tipografie proprie, iar directorul ei s'ar lăfăi acum la birou undeva prin străinătate și l-ar aștepta zilnic mașina la scară. Pentru că cetitorii acestei gazete ne-au păgubit cu peste 2 milioane de lei mai cu preț decât cei de acum. Să le fie de bine și să-i poată purta cât mai ușor pe umerii lor la lumea ceealaltă!

Părintele Iuliu

O mare bucurie la „Casa Domnului” din Blaj

Săptămâna trecută a fost o săptămână de mare bucurie pentru părinții călugări asumpționiști dela „Casa Domnului” din Blaj. Au sosit adică acasă din Franța 4 tineri români, cari și-au terminat studiile filozofice și teologice în Franța, ca să fie de folos bisericii noastre din România.

Cei patru tineri sunt Ștefan D.N. Berinde, Iosif D. Zahan, Bernard Ș. Ștef și Ban Roman. Toți patru au făcut 2 ani înalte studii de filozofie și 4 ani de teologie pe la universitățile din Franța.

Joi în 24 Iulie s'a făcut hirotonirea lor întru lectori (ceteși), ipodiaconi și diaconi, iară duminică în 27 Iulie a celor dintâi trei întru preoți, de către Preasfințitul Dr. Vasile Aftenă, episcop de Ulpiana.

Cu acest prilej a sosit la Blaj și păr. Baral, provincialul Asumpționiștilor din România și păr. Nicola dela Beiuș, ca să sărbătorească împreună marea bucurie a Casei.

Lunia următoare cei trei preoți tineri și-au slujit prima sf. liturghie. „Casa Domnului” era plină de credincioși. Părintele arhimandrit Ademas Mercka a rostit o frumoasă predică, arătând, ce va să zică un preot adevărat. Apoi a urmat sărutarea mânilor celor trei preoți și binecuvântarea, pe rând, a celor ce le sărutau mâinile. Mai întâi le-a sărutat mâinile Păr. provincial Baral, Păr. arhimandrit Merckx și ceilalți preoți, iară apoi pe rând toți credincioșii. A fost ceva ce nu s'a mai văzut la Blaj niciodată.

De aici înainte provincia română a părinților călugări Asumpționiști este pe deplin asigurată, având preoți români destui, cari să propovăduiască cuvântul adevărului, dragostea și milostenia lui Isus și fapta creștinească.

Foița „Unirii Poporului”

Omul schimbător

Ce-i mai schimbător în lume?
Cine oare poate spune?
Vremea este schimbătoare
Și destul de nșelătoare,

Căci așa cum vremea trece,
Azi îi caldă, mâne-i rece,
Azi e dulce și frumoasă,
Mâne-i rea și furtunoasă.

Dar mai schimbător anume
Este omu'n astă lume,
Că se schimbă mai curând
Și ca vremea pe pământ.

Căci azi dânsul te inbește,
Mâne însă te urește;
Astăzi frate-ți stă la sân,
Mâne și-e dușman păgân.

Deci în om, viața toată,
Nu te'ncrede nici odată
Că nici vremea, frățioare,
Nu-i ca el de schimbătoare.

Georgică Rusu
Șăulia

Gânduri creștine

*O faptă bună'n viață
De-ai făcut-o oarecui,
N'o mai spune nimănui,
Căci de-o știe lumea toată
Sau te-aștepti la vre-o răsplată,
Să-ți fi dat întreg avutul
Unu-i frate-al tău mai mic,
N'ai făcut nimic, nimic.
Ia aminte că la Domnul
Prețuită este fapta
Numai dacă stânga, frate,
Nu știe ce face dreapta.*

Georgică Rusu
Șăulia

Amintirile unui om dela sat

de Sablin G. Truția

Copilăria

III.

Sosirea primăverii aducea în sufletul meu de copil o bucurie de nedescris. Când auzeam cîntecul cîrplind, săream într'un picior și începeam:

Cicldoi, cicldoi,
pus-ai pănza pe războiu

Pus, pus, că-l pe fas
și pe furcă lungă'n sus.

Țipam cât mă lua gura, încât mama era gata să plece în lume din pricina mea. Tatăl nu prea stătea pe-acasă. Fiind preot, era din meru prin sat, cât la vîl, cât la morți, vorba ceea: „după pitaci și colaci”, dar mama — gospodină ce era — era legată de casă. — Ve-dea-te-aș amorțit, să te văd, Doamne iartă-mă — îmi spunea uneori mama cu necez — că asurzești cu zbleretele tale. Alină-te odată să nu-ți mai aud gura, — mă amenința cu iaua — că acuși îți trag câteva cu „Șfăra Nicolae”!

Când auzeam pomenindu-se numele sfințitului, alergam afară, sărind într'un picior și începeam iarăși la sbierate: cicldoi... cicldoi... până răgușeam!

Doamne, cum aș vrea să pot vorbi de pre satul în care m'am născut. Dar nu pot.

Dacă aș încerca să vă vorbesc despre m'ar podidi plânsul și n'aș putea să scriu.

Mulțumiți-vă de-ocamdată cu atât: Satul în care m'am născut, nespuse de drag sufletului meu, se numește „Clucea”. Numele acestui sat frumos e cunoscut de toți. Prin mijlocul satului curge „Crișul repede”, cu apa lui crudă și plină de păstravi.

De-odată cu sosirea primăverii, Crișul umplea cu plute, Moșii din Rechițele, Văpșă Lunca, Traniș, Rogojel și alte comune cari înceau negoț cu lemne de brad, își transportau

Ce a lucrat Reuniunea Femeilor Române Unite din Mediaș în cursul anilor 1940-41

În ziua de 22 Iunie a. c., Reuniunea Femeilor noastre și-a ținut adunarea generală. Din raportul secretarului se constată că, cu toată greutatea vremurilor, Reuniunea a dezvoltat o activitate vrednică de a fi trecută pe răboi. Ea se poate cuprinde pe scurt în următoarele:

1. Membrele s'au îngrijit mai întâi de suflet. Unele dintre ele (vre-o 30) au făcut cumințări lunare, iar celelalte la sărbătorile Precuratel.

2. În zilele de 18—25 Ianuarie au ținut octava (8 zile de rugăciune) pentru unirea bisericilor. Cu acest prilej s'a servit Paraclisul Maicii Domnului cu predică.

3. În luna Iulie și în luna Maicii Domnului (August) au ținut 60 seri de rugăciune pentru pacea lumii. Membrele au cântat în cor Paraclisul. La rugăciune au luat parte și alți credincioși, mai ales tineretul, copiii de școală și elevii dela școlile secundare. Înainte și după Paraclis, elevii din cl. VI. primară au organizat colportajul presei bune: cărți de rugăciune, cărți din Biblioteca „Bunului Creștin” ale Păr. I. Maior, apoi rozare, medalioane, ilustrații, etc. Peste 300 persoane și-au procurat Paraclisul Maicii Domnului și au cântat în cor sub conducerea câtorva eleve cari se pregătesc pentru viața călugărească.

4. Acelaș serviciu s'a făcut în Postul Mare în fiecare seară. De astădată biserica era tixită de lume, mai ales femei și tineret. Era o adeverită desfătare snfletească să vezi pe toți cu

cartea Paraclisului în mână, cântând sau urmărind. După imnul: „O, Dumnezeu, al totului Părinte” li-s'a ținut regulat predică, întâi despre Precurata Fecloară Maria, iar în săptămâna ultimă despre Sf. Patimi. Rezultatul s'a văzut: niciodată n'au fost atâția participanți și atâtea cumințări ca în anul acesta, atât în Dumineci și sărbători cât și la liturgia ce se servește zilnic.

5. Membrele nu au neglijat nici partea materială. Pentru mărirea fondului, Reuniunea a aranjat un ceal și o serbare artistică-teatrală de Crăciun, în favorul refugiaților ardeleni, și cărei rezultat moral și material a fost peste așteptări. Din venitul acestora, precum și din donații și taxe anuale, Reuniunea a realizat un venit de Lei 40.170. Din aceștia s'au cumpărat două rânduri de ornate noi, s'au dat ajutoare refugiaților, ajutoare de boală, cadouri de sărbători bolnavilor în spital, hăinuțe pentru 15 copii săraci, ghete pentru 4 refugiați. Acoperindu-se spesele, restul s'a depus la Ccc. Averele Reuniunii se cifrează azi la aproape 20.000 Lei.

6. Reuniunea a dat tot concursul și celorlalte societăți locale, ori de câte ori s'a întreprins ceva în favorul refugiaților, a concentrațiilor sau a familiilor lor, făcând colecte, serviciu la cantina din gară și trimițând mâncare și îmbrăcăminte ostașilor pe zonă.

7. În decursul anului, Reuniunea a avut durerea să-și piardă pe una din membrele cele mai harnice, pe d-na E. Arieșan, căreia, în semn de recunoștință, i-au pus o coroană pe sicriu și au însoțit-o pe ultimul drum, cu steagul Reuniunii.

8. Reuniunea a luat parte, printr-o delegație numeroasă, la congresul Agrului și al Reuniunii, la Dumbrăveni, ținut sub președinția I. P. S. Mitropolit Alexandru de cucernică pomenire.

9. Dela începerea războiului împotriva bolșevicilor, membrele iau parte, care când poate, la liturgia ce se face zilnic pentru birușta armatelor creștine. În 1 August va începe iarăși Paraclisul de seara, cu intenșunea: reintregirea hotarelor.

Mărire lui Dumnezeu și laudă Precuratel

Fecloare, cari au ajutat să se poată împlini toate acestea, iar membrilor sănătate și răvnă pentru viitor.

Correspondent

Un răspânditor harnic al gazetei noastre

Unul dintre cei mai de seamă răspânditori ai gazetei noastre este fără îndoială pâr. Ieronim Hangea din Petrila, Colonia Regele Ferdinand, care răspândește gazeta noastră în nu mai puțin de 109 exemplare, „Unirea” în 6 și „Cultura Creștină” în 16.

Și să nu credeți că are poporenii bogați. Dimpotrivă, muncitorii săraci de la mine, muncitorii cari abia câștigă atâta cu cât să-și poată stămpăra foamea.

Mai mult, văzând acest păstor sufletesc că gazetele nu merg regulat pe adresele credincioșilor, acuma le primește pe adresa Sfinșiei Sale și apoi le împărțește însuși.

În cursul anului școlar trimite gazetele acasă prin elevii de școală, iară peste vară le împărțește uneori Sfinșia Sa însuși.

Astăzi plugarii o duc mai bine, pentru că toate produsele lor sunt foarte scumpe. Bieșii muncitorii însă trebuie să trăiască din sămbria lor amărită și de multe ori chiar flămânezesc și n'au cu ce se îmbrăca. Cu toate acestea muncitorii dela Petrila, Colonia Regele Ferdinand, iată că sprijinesc mult mai bine gazeta noastră decât atâția plugarii bogați.

De aceea am ținut să le aducem acestor muncitorii, și harnicului lor păstor sufletesc lauda ce li-se cuvine.

In loc de batjocură cinste

Gazeta ungurească „Ellenzék” din Clujul predat Ungurilor istorisește, că pe vremea românească un agronom român, trimis într'un sat unguresc de pe granița sătmăreană, a împroprietărit pe toți Ungurii îndreptății din comună, spunându-le că dreptatea românească nu face alegere între Români și Unguri, ci le dă tuturoră ceea ce li-se cuvine.

Declarația aceasta a stărnit o dără de

— Nu plânge mamă — încercam să o mângâi — că ai să vezi... de-aci înainte am să mă fac bun!

Iar mama, în bunătatea ei, credea că așa are să fie. Și... să mă credeți, ea nu-i minciună, câtă vreme am zăcut bolnav, am fost cel mai bun și ascultător copil din lume.

După „Sfântul George”, când vremea se încălzea, porneam cu alți copii de seama mea la Criș. Și făceam atâtea minunății, că oamenii se cruceau uitându-se la noi. Iar când ne săturam de apă, o luam la goană după fluturi, hoinărind cât e ziua de mare prin păduri și lunci.

Într'o primăvară nimerise la noi în sat un neamș, care aduna tot felul de ierbari și gândaci. Sătenii începură să vorbească multe de toate pe socoteala neamșului. Unii spuneau că-i „solomonar”, alții că-i lipsește o doagă, adecă verbă scurtă: la așa, un neamș smintit. Dela o vreme credeam și eu că așa trebuie să fie. Abia mai târziu, când începusem să fiu mai priceput, am aflat, din spusele tatălui meu, că neamșul ăsta, un profesor de științe naturale. — om foarte cuminte și cu multă învățatură — a fost trimis din partea unei societăți din Austria, să adune de prin Ardeal tot felul de plante și gândaci. În sfârșit, ce mai atâta verbă de geaba? Sătenii, dar mai ales copiii, cari nu aveau altceva de lucru, începură să adune tot felul de ierbari și să le ducă spre vânzare la neamș. — Uitasem să vă spun că neamșul plătea domnește.

(Va urma)

pezi de cum se păreau privindu-le dela mal, trebuia să ai brațe vânjoase și nu labe de broaște, cum aveam ticășii de dumnea-noi.

În vremea asta niște bărbați, cari lucrau la calea ferată din apropierea Crișului, ne luară seama și, aruncând târnăcoapele și lopeștile la o parte, ne săriră în ajutor. Era tocmai vremea, căci altminteri ne prăpădeam. Pluta se isbi de o stâncă ascunsă sub apă, iar noi „hușfuluc”, cu capul în jos, în vâltoare. Câtă vreme am stat în apă, nu pot să-mi dau seama. Când m'am pomenit din leșin, un bărbat care locuia în vecini cu noi mă ducea în brațe spre casă. Fîind murat până la piele, dărdăiam în dinți ca scuturat de friguri și, din pricina apei ce băusem peste măsură, încă nu-mi venise graiul la ioc.

Sosit acasă, mă așezai în pat și câteva zile nu mă pomenii din somn. Căzusem în „scarlatină” și era cât pe-aci să dau „ortul popii”, dar vorba ceea: „scula rea nu pierce”.

Păpălci a fost mai norocos.. ssu ce să zic. El căzuse de pe plută în partea dinspre mal și oamenii îl scoaseră din apă fără multă osteneată. Dar, pentru că să nu rămână nici el de pagubă, a mâncat dela plutași o drăguță de bătaie, cât i-a încăput pe piele. Boala însă nu s'a legat de el.

Într'o dimineață, când mă pomenii din somn, mama ședea lângă căpătâiul meu și plângea. Drept spunând, îmi venia și mie să plâng. Nu pentru altceva, dar... fiindcă o vedeam pe mama supărată.

maria la Oradea pe Criș. În Ciucea făceau pluta. Inșepeneau plutele la malul apei cu țeruși, apoi plecau prin sat, să-și cumpere tutun și alte mărunțisuri.

Îmi aduc aminte — și n'am să uit, câte zile volu avea de trăit — cum, odată, Dumitru Păpălci, tovarășul meu de ghidușii, îmi aduce vestea că au sosit pe Criș câteva plute. Era tocmai într'o zi de „patruzeci sfinți mucenici”. Noi, hai să vedem plutele. Plutașii plecau prin sat pentru târgușii, lăsând plutele în grija unui băiețuș de pănura noastră. Noi, avem ce lucra, ori ce mai știi... poate așa a tot să fie. Deslegăm o plută, apoi sărim pe ea și începem s'o împingem la larg cu o prăjlină. Încercăm el paznicul la noi, să lăsăm pluta în pace, dar Păpălci îi dă de colo:

— „Taci din gură, măi „mocane”, că acuș te scăldăm în Criș!” așa că, de voie, de nevoie, băiețușul a tăcut mulcom, uitându-se la noi speriat.

Pluta săltă o vreme pe loc, apoi hai... hai... de vale în jos.

— Săi Păpălci la cârmă! — strig eu — că ne prăpădim!

Dar hei! era ușor de zis și greu de făcut. Vara, când ajungeai cu prăjina la prund, mai puteai face ceva, dar primăvara, când se toboră zăpezile la munte, scurgându-și apa tulburată în vale, Crișul venea ca turbat, rostogolind între valuri o mulțime de sloi. Pentru a putea lupta cu valurile, cari erau mult mai re-

zâmbet batjocoritor pe buzele preotului ungar reformat din acel sat și, împreună cu alți unguri ce se aflau în localul cooperativei ungarului din apropiere, a început să cânte cântarea lui Kossuth (conducătorul revoluției ungarului din 1848).

Agronomul a întrebat numai decât, cine e acel Kossuth, iar preotul l-a răspuns că e un ungar încă neîmproprietărit. „Bine, Domnule Părinte, atunci îl trecem și pe el pe lista de împroprietărire“.

„Așa a fost împroprietărit Kossuth Lajos de către Români“, sfârșește în batjocură ziarul „Ellenzék“.

Noi însă credem că batjocura aceasta este dimpotrivă o mare cinste pentru agronomul român, care n'a știut cine este Kossuth Lajos, dar a voit să facă un bine unui om străin de neamul său. Suntem siguri că un agronom ungar nu ar fi făcut-o aceasta, mai ales cu un valah puturos, pentru cât bun e în lume.

Ce am câștigat

Prin recucerirea Basarabiei, Bucovina de Miazănoapte și a unei părți din județul Dorohoi țara noastră s'a mărit iarăși binișor, așa că România e iarăși aproape cum a fost.

Ne ocupăm aici deocamdată de Basarabia. Ni-au revenit 2.864.402 locuitori, dintre cari 1.609.793 Români. Avem 2.446.801 hectare de pământ mai mult, pe care se cultivă tot felul de bucate, mult orz și săcară și mai ales foarte multă floarea soarelui. Tutun încă se produce mult în Basarabia, dar foarte bune sunt poamele basarabane: merele, perele, gutuile, piersecele, caisele și prunile. În județele Orhei și Chișinău avem 4302 cupatoare de uscat poamele.

Cai ni-au revenit cam 1 milion și jumătate, vite de jug aproape 5 milioane, oi la 9 milioane, iară porci 2 milioane și jumătate.

Numai oameni de omenie de am fi, ca să putem gospodări cinstit această țară minunată și bogată!

Dor după frați

Frunză verde alunea,
Rău mă doare inima
După mândruța mea
Că s'a închis granița,

Granița cea ne'ndurată
Și de Românași oftată
Și oftată, Doamne, tare,
O'au intrat trupe maghiare.

Trupe maghiare-narmate,
Despărțind frate de frate,
Ardealul prin jumătate,
Doamne, cum ne-ai putut bate!

Să nu vadă frate pe frate,
Zece luni și jumătate
Făr' prin temniți încuiați
De unguri înconjurat!

Fraților, Români iubiți,
Pe Dumnezeu nu suduiți,
Ci vărsați rugi mai ferbinți,
Să scap' frații noștri robiți.

Mija Aurel, comuna Tătărlăuș,
jud. Târnava Mică.

A murit un distins dascăl din Ardeal: Octavian Popp

În comuna lui natală Vad, din județul Făgăraș, d. Octavian Pop, inv. dir. s'a stins încet și lin, ca flacăra pălpâtoare a unei candelă, a cărui ulei s'a stârșit și ca ultimele raze de lumină ale unui far luminos. Inv. Octavian Popp a fost un far de lumină, o personalitate distinsă, care a muncit cu multă râvnă și cu un zel apostolic, în mijlocul consătenilor lui.

Câteva date din viața și activitatea lui: S'a născut în anul 1877 în comuna Vad. Tatăl său a fost un modest funcționar, grefier la judecătoria de Ocol din Șercaia. Clasele primare le termină în satul lui natal, patru clase liceale în Făgăraș, de unde pleacă apoi la „preparandla“ (școala normală) confesională gr.-cat. din Blaj.

Venind în mijlocul consătenilor lui, își începe activitatea lui de dascăl și conducător.

Înființează și conduce un frumos cor bisericesc. Împreună cu tovarășul lui de muncă Gheorghe Cosma înființează o grădiniță de copii. Prin stăruința lui Octavian Popp în 1913 se mai clădește o sală de învățământ. Din anul 1905 până în anul 1918, a fost președintele asociației învățătorilor ardeleni, președinte de onoare pe viață a asociației învățătorilor făgărășeni, membru de onoare pe viață a asociației învățătorilor pe Țară și inspector școlar pentru activitatea culturală în județele Făgăraș și Târnava Mare.

Abla eșit de pe băncile școlii începe să scrie în revistele pedagogice și didactice, d. p. „Foaia Școlastică“, revista bișană a asociației învățătorilor conf. gr.-cat., precum și în alte reviste și ziare de specialitate.

În anii trecuți, împreună cu ginerele său, Dr. Ioan Bărsan pe atunci prefect al județului Făgăraș, au exoperat și au dobândit de la Ministerul școlilor fondurile necesare, clădind o nouă aripă lângă edificiul vechi școlii confesionale, din priajna bisericii; o aripă, cu săli de clasă, ateliere, bibliotecă, muzeu și dispensar. A fost al patrulea pe Țară, care a obținut din partea Ministerului Instrucțiunii gradația de

merit, iar, drept recunoștință, pentru activitatea lui pe teren școlar, a fost decorat cu medalia „Răsplata Muncii pentru învățământ“, clasa I. Pentru lucrările lui didactice, a fost premiat în nenumerate rânduri. Încă înainte de război a înființat o cooperativă și o bancă populară „Economia“, cari instituții funcționează și astăzi. A fost fondatorul și președintele federației cooperative din Făgăraș și membru în consiliul superior al cooperativei din București. A fost de două ori senator și de două ori secretarul biroului Senatului, susținând întotdeauna, pe de ferite Ministerere, cererile și doleanțele Românilor făgărășeni, indiferent de coloritul lor politic de pe acele vremuri.

În urma lui rămâne soția, fiica lor Otilia căsătorită cu d. Dr. Ioan Bărsan, sora lui Amalia, căs. Mărginean, precum și numeroase nedeții. Rev. Domn Nicolae Popp, canonic în Blaj deplânge în răposatul pe iubitul său frate Tatian cu care a muncit pentru consătenii lor dragi.

Înmormântarea rămășițelor pământești ale lui Octavian Popp s'a făcut în comuna lui natală Vad, luând parte o mare mulțime de cărturari și plugari din întreg județul Făgăraș. Rar s'a văzut atâta lume la înmormântarea unui frumos român; și aceasta împrejurare arată stima și recunoștința celor cari l-au cunoscut, iubiți și prețuiți.

Serviciul prohodului s'a oficiat în biserică de către preoții: Valeriu Crișan, v. prot. on. în Șercaia, Ioan Novac-Șona, Ioan Olga-Vad, și Aron Mică-Ohaba. Cuvântarea funebă a fost rostită de către părințele local Ioan Olga, care, în cuvinte pline de atâta durată, a arătat pe larg munca depusă de acest dascăl, bun creștin și bun român, pe teren școlar, bisericesc, național, cooperatist, social, etc.

Au mai vorbit d. Cornel Pop inv. dir. în Vad, în numele asociației învățătorilor din județul Făgăraș. D. Eusebiu Dop, notar, în numele primăriei. D. Coriolan Strâmbu, sub-insp. școlar, în numele inspectoratului școlar. D. Ilic Codreanu, în numele controlului cooperativei din București. D. Ioan Ciolan, f. insp. școl. în Sibiu în numele prietenilor. Elevul de liceu, Traian Boariu, în numele foștilor elevi.

Răspunsurile la serviciul prohodului, precum și versurile funebre au fost executate de corul tinerimei intelectuale de sub conducerea d-lui inv. Valeriu Boariu.

Scriul a fost luat apoi de către colegii lui învățători și dus până la locul de veșnică odihnă, în cimitir.

În fața gropii deschise a vorbit, în numele asociației pensionarilor făgărășeni, Gheorghe Codrea, f. insp. școlar. Scriul a fost coborât apoi în mormânt, fiind acoperit de nenumerate jerbe de flori, crini, dalii, crizanteme și garoale albe și roșii.

Valeriu Crișan—Șercaia

Introducerea noului protopop al Holodului

Corespondentul nostru din Holod, d-l Al. Văcărescu, ne arată, într-un articol mai lung, cum s'a făcut introducerea noului protopop al Holodului, a Păr. Cornel Mărlan, la Rogoz, unde se află scaunul protopopesesc.

Introducerea a făcut-o Păr. canonic onorar, arhidiacon și protopop Dr. Valer Hetcon, dela Beiuș. Sf. Liturghie au slujit-o noul protopop, Păr. Hetcon și Păr. Al. Ciurdaru din Vintiri, lectorând clericul Costică Terdic. Străzani au fost o d-l învățător-director Mihail Lazăr din Tihislu, d-l Al. Văcărescu, d-l învățător-director Ioan Tamaș din Holod și cantoralul cal d-l Vasile Cartiș. „Tatăl nostru“ și ceasna a cântat-o, foarte frumos, d-soara brieia Mărlan, fiica noului protopop.

La sfârșitul sf. Liturghii a vorbit Păr. canonic

Serisoare de pe zonă

Hăi, mândruță de departe,
M'am gândit să-ți scriu o carte,
Carte'n patru cornurele,
Pe de lături dor și jele.

Află, mândră, despre mine,
Că'n prezent mă aflu bine,
Pot să-ți scriu acum și ție,
Că din mila lui Cristos
Eu mă aflu sănătos.

De când noi ne-am despărțit,
De tin' nu mai știu nimic.

Dacă cartea o citești,
Tu să scrii, de mă iubești,
Pe hârtie într'un plic,
Că cu mine n'ai nimic.
Cine-mi citește scrisoarea
Fie-i inima ca floarea.
Frunză verde viorele,
Eu îți zic la revedere.

Miste Miron
Lechința, jud. Mureș

Ca la el la nimenia. Așa ar putea zice locuitorii statului New York din America. În vreme ce la New-York s'a abătut un val de căldură mare, în orașul Brewster din același ținut a nins ca iarna. Întâia a fost cald, apoi a urmat o ploaie mare, după care a început să ningă. Zăpada căzută a fost așa de mare în cât copiii au putut face bulgări din ea.

CUM STA LUMEA SI TARA

Pentru eroii neamului

In ziua de 21 Iulie Majestatea Sa Regele a ținut o cuvântare la radio către eroii neamului. A fost un cuvânt de laudă și de închinare înaintea acelor cari și-au sacrificat viața pentru desrobirea pământului românesc.

Majestatea Sa a amintit de grija ce poartă-o răniților și familiilor celor căzuți la datorie.

Guvernul, prin glasul dlui ministru Mihail Antonescu, a mărturisit deasemenea cuvântul său de recunoștință și cinstire față de acești eroi, cari au sfințit cu sângele lor brazda românească.

Sângele jertfei zidește. Aceia, cari au cu trupurile și cu sângele lor România de mâine, vor fi răsplătiți. Soldații generalului Antonescu nu vor fi uitați! Vor primi loturi însemnate pe pământul dezrobitor de ei.

O mare biruință românească

Săptămâna aceasta s'a încrestat pe câmpul faptelor o mare biruință și bucurie pentru noi Români. Pământul Basarabiei a fost curățit de trupele bolșevicilor. Pretutindenea fâlfăie acum steagul biruinței și mândriei românești.

Lupta pentru desvelirea brazei românești s'a terminat. Trupele române și germane înaintază peste Nistru. Pe unele locuri au trecut cu 150 de kilometri peste acest râu.

Lupte mari în limanul Nistrului

In ziua de 23 Iulie s'a desfășurat o luptă crâncenă la hotarele Basarabiei, în limanul Nistrului. Avioanele române și germane au scufundat mai multe vapoare rusești cari voiau să aducă trupe în Basarabia.

Un nou plan economic și financiar

In săptămâna aceasta guvernul a ținut o ședință însemnate stături. S'au luat în cercetare toate lucrurile cari țin de bunul mers al țării în țara noastră, s'a făcut cu alte cuvinte un nou plan economic și financiar. S'au plănuit lucruri multe și de mare însemnătate în această ședință. Așa s'a hotărât, între altele, organizarea împrumuturilor plugărești, refacerea Basarabiei și Bucovinei, nouile prețuri.

Comunicatul Nr. 16

In ziua de 25 Iulie conducerea trupelor cari luptă în Basarabia a dat următorul comunicat (înștiințare):

Lupta pentru desrobirea brazei românești dela răsărit s'a terminat. Din Carpați și până la mare suntem din nou stăpâniți.

Dr. Valer Hetcou, căruia i-a răspuns protopopul.

După introducere au urmat recepțiile și după armă un prânz dat de noul protopop, la care s'a vorbit frumos și îndulcitor.

Dorim noul protopop spor la muncă și multă-multă izbândă în pasterația sa.

pâni pe hotarele străbune. Lupta pentru asigurarea dezvoltării noastre, pentru salvarea credinței, pentru ordine și civilizație continuă.

Trupele germano-române au înaintat adânc dincolo de Nistru.

Vând pielea leului

Vitejii aceștia sunt tot Americanii și prietenii lor Jidani. In zilele acestea a apărut în America o carte intitulată „Germania trebuie distrusă”. Cartea aceasta a fost scrisă de un jidanaș, din cea mai curată porodiță jidovească, pe nume Teodor Kaufmann. Acest jidan scriitor de cărți se spune că ar fi în legătură chiar cu președintele Roosevelt și că ar fi scris cartea la îndemnul președintelui Roosevelt.

Namăi că cele scrise în carte nu sunt lucruri prea de laudat și nu se vor împlini nici odată. Spune adevărat acest jidanaș, și aceia cari l-au îndemnat să scrie, că Germania trebuie nimicită și împărțită. Dar fiindcă nu se poate omorî așa de ușor un popor de 80.000.000 (optzeci milioane), atunci istețul jidanaș propune ca toți soldații, bărbații și femeile tinere să fie operați, ca să nu mai aibă copii, să fie sterilizați. In felul acesta, in scurtă vreme, poporul german va fi nimicit.

Socoteala americanilor se va împlini însă cu greu. Ei vând, cum s'ar zice, pielea leului, iar leul este viu și sănătos!

Mersul războiului

Luptele din Răsărit se duc pe toate fronturile cu mare înverșunare. Rușii se retrag pretutindena cu pierderi mari. Și-

rile cari vin de pe câmpul de luptă spun că în rândul armatelor rusești stăpânește neîncrederea și că stăpânirea rusească ar fi trimis pe front numeroși comisari politici cari să împiedece pe soldații bolșevici de a se preda.

Ceasul răfuielii celei mari se apropie tot mai mult. In săptămâna aceasta avioanele germane au început bombardarea Moscovei. Au fost aruncate mii de bombe asupra acestui oraș.

Atacul acesta a fost un răspuns, pe care aviatorii germani l-au dat aviatorilor ruși, cari au bombardat orașele București și Helsinki. Atacurile asupra Moscovei au continuat și în zilele următoare. Stricăciunile pricinuite de aceste atacuri sunt foarte mari. Avioanele germane nimicesc totul, trenuri, linii ferate, poduri și gări.

In ținutul Smolensk o întreagă divizie rusească a fost nimicită într'o singură luptă.

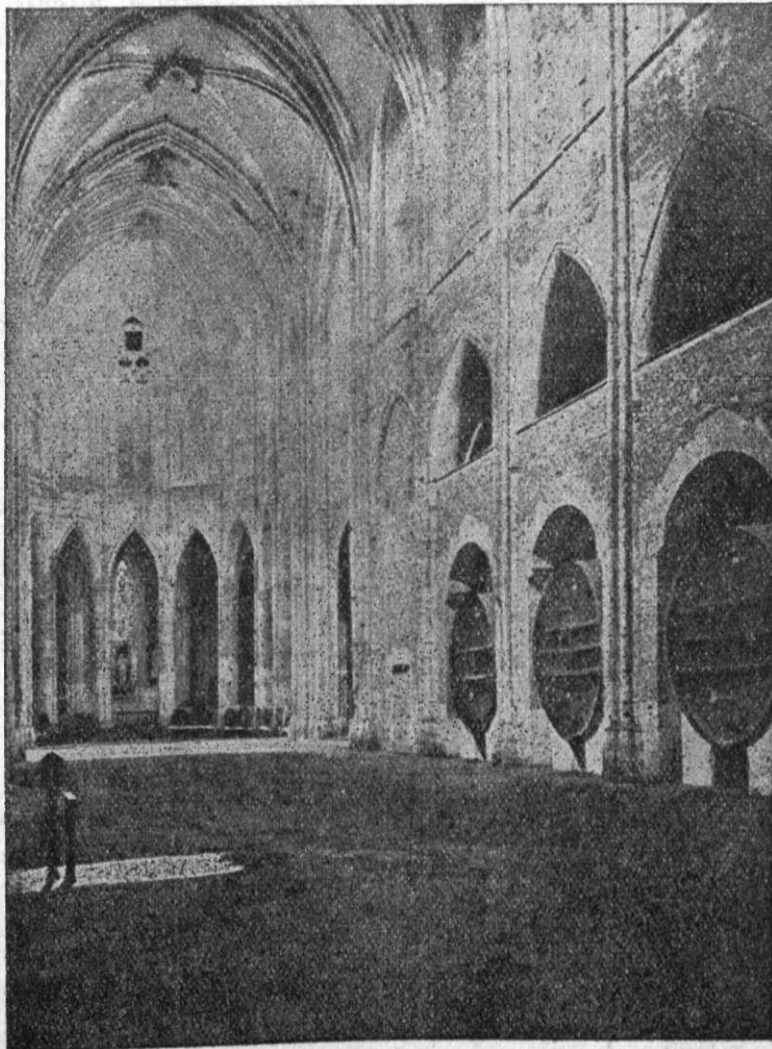
In această ținut trupele germane au încercat o mare armată bolșevică, din care zilnic se dau prinși numeroși soldați.

Pe frontul din Ucraina trupele germane și aliate continuă să înainteze, zdrobind pretutindena pe bolșevici. In luptele dintr'ă Bug și Nistru au fost nimicite 1086 care blindate rusești.

Cum se încurcă ițele

Ițele politice, și așa destul de încurcate, acum se încurcă și mai mult. Hora războiului vrăjește tot mai mult pe privitori. Oel ademenit de luminile focului este dl Roosevelt, șeful Statelor Unite. Domnia Sa vrea cu orice preț război și deaceia caută o cale potrivită, ca să între, caută, vorba aceea, nod în papură. După ce o vreme a căutat pe întinsul apelor Oceanului Atlantic și s'a apropiat chiar și de Europa, de data aceasta Domnia Sa a găsit țara cu care vrea să se măsoare, Japonia.

Printr'un ordin dat de curând, toate bunurile chineze și japoneze au fost oprite.

Iată încă o dovadă de ce-
eace sunt în stare să facă
bolșevicii! O biserică romano
catolică este schimbată în
pivniță de vin! In bisericile
romano catolice sunt mai
multe altare, unul, ca la noi
în fund, iară celelalte de mar-
gine, și anume câte 3—4—5
de o parte și tot atâtea de
cealaltă parte. Ei bine, bol-
șevicii s'au apucat și aceste
altare de margine le-au um-
plut cu butoaie mari de vin.
Ce grozăvie, Doamne!

În Statele Unite. Au fost împedecate să plece din porturile americane toate vapoarele japoneze. Guvernul a mai oprit vânzările de petrol și benzină în Statele Unite.

Drept răspuns la toate provocările Americii, și pentru a se feri de o încercuire a Americanilor, guvernul japonez, în înțelegere cu guvernul francez, a hotărât să ocupe Indochina.

Un țap ispășitor

Simțind că se apropie funia de par, Stalin, conducătorul Rusiei, caută mereu țapi ispășitori pe cari să-i arate poporului ca vinovați pentru înfrângerile suferite în războiul cu Germania. După-ace a schimbat comandantul războiului și a numit pe mareșalul Vorosilov, Timocenco și Budjeal, acum se spune că unul din acești comandanți și anume Timocenco a și fost omorât.

Nu va trece mult și chiar căpetenia cea mare va trebui să dea socoteală de faptele sale. Bătăia lui Dumnezeu vine cât de târziu.

Scrum și cenușe

Se știe că în războiul din Spania orașul Madrid a suferit mari stricăciuni. Acest oraș a trebuit să fie luat casă de casă de vitezele trupe naționaliste și mai multe luni de zile a fost pradat de trupele bolșevice.

Conducătorii bolșevicilor ruși au spus că și ei vreau să facă din orașul Moscova un al doilea Madrid. Nu vor preda orașul, ci vor lăsa ca să fie nimic în întregime. Dar, poate că socoteala lor nu se va împlini. Trupele germane înaintează fulgerător și strâng ca în clește grosul armatelor rusești și vor ocupa în curând Moscova.

Războiul pe celelalte fronturi

Lupta dintre Anglia și Germania se poartă înainte, pe apă și în aer. Avioanele germane au bombardat în mai multe rânduri aerodromurile, adică locurile de unde pleacă și vin avioanele, porturile și orașele de aprovizionare engleze.

Pentru a veni în ajutorul Rusiei, Englezii au deslănțuit în săptămâna trecută un mare atac cu avioanele împotriva Germaniei. Încercarea lor a fost plătită scump. În luptele cari s'au dat deasupra Canalului Mânecii, Anglia a pierdut mai multe avioane. În Marea Mediterană au fost scufundate două mari vapoare de război engleze.

Pe uscat se dau lupte în fața orașului Tobruk, în Africa.

Aviatori germani se pregătesc de sborul de noapte și ajută pilotului să fie cât mai bine îmbrăcat. Avionul e gata de sbor.

Americanii îndeamnă și pe alții la război

Povestea cu lupul în blană de oaie se adevărește și la Americani. Președintele Americii îndeamnă și pe conducătorii altor țări să se alieze împotriva Germaniei. Așa a început să facă în America de Sud. Prima, care i-a ascultat porunca, a fost Bolivia. Guvernul acestei țări i-a poruncit ministrului german de acolo, să plece în termen de trei zile.

Până acum America era socotită ca țara păcii, iar dl Roosevelt ca un susținător al păcii, iar azi este un infocat partizan al războiului.

Glasul gazetei noastre este ascultat

Ca să se convingă cetitorii noștri că glasul gazetei noastre este ascultat chiar și acolo sus, la locurile cele mai înalte, publicăm aici întocmai răspunsul primit zilele trecute:

„România, Președinția Consiliului de Miniștri, Nr. 6584, C. C. București, 15 Iulie 1941.

Domnule Director,

„Serviciul Presei de pe lângă Cabinetul Conducătorului Statului, continuând să țină în evidență și să semnaleze departamentelor și instituțiilor de stat plângerile și reclamațiile apărute în zărele românești, urmărește cu toată atenția contribuția ziarului D-v. la acțiunea de refacere a țării și de satisfacerea promptă a nevoilor obștești.

Dintre semnalările ziarului D-v. s'au mai cercetat și soluționat cele ce urmează:

— În Nr. din 8, VI. se relatează problema religiei ca obiect de studiu în învățământ.

Ministerul Culturii Naționale răspunde că n'a pus și nici nu pune în discuție problema scoaterii religiei dintre obiectele de studiu.

Primiți, Vă rugăm, asigurarea distincției noastre considerabile.

Secretar General,

O. Vlădescu

Director,

Dr. Aurel Gociman

Domniei Sale

Domnului Director al ziarului „Unirea Poporului” Blaj”.

Am publicat această scrisoare, pentruca cetitorii noștri să știe că ceea ce se publică în această gazetă are răsunet acolo unde trebuie și că prin urmare își pot descoperi, în coloanele acestei gazete, cu toată încrederea, toate păsurile lor, așa cum au făcut cetitorii noștri din Sâncraia, cărora iată că le-a răspuns însuși Conducătorul Statului.

Spuneți-vă deci, fără șovăială, toate necazurile și nedreptățile ce vi se fac, în coloanele acestei gazete, care de 24 ani luptă numai pentru drepturile D-Voastre, dragi săteni!

Ce o fi și asta?

Cetim în Nr. 4830 din 28 Iulie 1941 al ziarului „Curentul” de la București următoarele: „Duminecă 27 Iulie, de la orele 11 până la 12^{1/2} se va oficia în strada Polonă Nr. 48 un părăstas solemn (sărbătoresc) pentru toți martirii Ardealului căzuți la datorie în Bucovina și Basarabia. Serviciul se va pontifica de păr. canonic Dr. Titus Mălaiu, protopepul Bacureștilor. Vor participa reprezentanții autorităților și reprezentanții sfintei Patriarhii, precum și asociațiile refugiaților ardeleni, deasemenea o serie de persoane marcante (de seamă) ardeleni. Serviciul va fi radiodifuzat”.

Am deschis toți Băjenii radio și am ascultat; însă, în loc de serviciul dumnezeesc din

STIRILE SĂPTĂMĂNI

Încopând cu numărul de astăzi al gazetei noastre salutăm cu drag în mijlocul nostru pe vechiul nostru prieten și colaborator Ioan Popu-Câmpeanu, care va scrie din nou regulat la această gazetă. D. Sa este foarte bine cunoscut vechilor noștri cetitori, căci a colaborat aproape de la începutul gazetei. Cetitorii noștri vor câștiga mult din cele scrise de acest vechi colaborator al nostru.

Când începe anul școlar. Ministerul Cultelor și Culturii Naționale a dat poruncă împotriva începerii noului an școlar. Cu toate că suntem în stare de război, școlile vor începe cursurile în ziua de 10 Septembrie. În 9 Septembrie se va face slujba religioasă și deschiderea solemnă a anului școlar.

Hoț în cancelaria mitropolitană. Duminecă în 27 Iulie, după-amiază, un hoț a deschis ușa cancelariei mitropolitane, răvășind scrisorile și pupitrele, pentru a găsi bani. În pupitrul Părintelui Grigore Tecșa a și aflat cam 3000 Lei, bani de ai Reuniunii de Misionari Sfinte. Nu s'a mulțumit însă cu atât, ci a intrat și în etaj, în camera Păr. Grigore Tecșa și-a furat și o pereche de ghete. Hoțul încă n'a fost prins.

Județul „Ștefan cel Mare”. Guvernul nostru a hotărât ca să întemeieze un nou județ în Basarabia, care să poarte numirea de „Ștefan cel Mare”. Acest județ, care ar fi al 10-lea județ din Basarabia, va fi județul pe cărțile din Basarabia și se va forma din părți luate din județele Cetatea Albă și Ismail. Capitala noului județ va fi Chilia Nouă.

O faptă frumoasă a notarului din Holod. Dl Iancu Nistor, notarul de la Holod Bihor, a colectat de la cărturarilor români din sat 2300 Lei, pe cari i-a împărțit între elevii săraci și bunii de la școala primară.

Ne mor copiii. O vorbă bătrânească spune, că sunt mai multe plei de miel de cânt de oi bătrâne. Și în adevăr așa este. Românii, când spune vorba aceasta, se gândesc că mor mai mulți copii, decât oameni bătrâni. Societățile făcute în anul din urmă arată că în fiecare an mor la noi în țară, cam 200 000 (două sute mii) de copii. Știința medicală spune că acești copii se prăpădesc din cauza sărăciei și a trândăviei pe care-l duc părinții lor.

Răutate ne mai pomenim. Afiliatul Nr. 235 de la 11 Iulie 1941 al ziarului „Tribuna Ardealului” de la Cluj că ziarul ungurec „Népszemle”

strada Polonă, s'a difuzat, ca în fiecare Duminecă, slujba de la Patriarhie. Am ascultat și predică, pe care o așteptam mai bună, decât s'a. Pan-élimon, căruia poporul nostru îl cunoaște de fapt Păntelion, și apoi la ora 11^{1/2} ni s'a spus că „ora religioasă s'a terminat”.

Toți abonații, cărora le trimitem gazeta la cererea lor, și nu o resping, sunt considerați de legile țării abonați ai noștri și prin urmare sunt datori să ne plătească abonamentul.

... din Budapesta scrie că Români în Ba-
 sarabia nu sunt decât 40% și că și aceia s'au
 așezat acolo abia în ultimul sfert de veac. A
 știe că până la 1812, când ni-a
 toată lumea știe că până la 1812, când ni-a
 înat-o Rași, Basarabia a fost curat românească
 și că abia de atunci s'au așezat în partea de
 plază-zl a Basarabiei Ruși, Bulgari, Evrei și
 alte neamuri străine, este o răutate pe care nu-
 mai Ungurii, acest neam mândru și atât de
 nouă, sunt în stare să o facă.

Hoji mari de oi. 4—5 hoji s'au repe-
 dit cu ciomege asupra ciobanului Dumitru M.
 Popescu din comuna Sprâncenata, jud. Oit,
 volind să-l fure întreaga turma. S'a încins o
 luptă pe viață și pe moarte, pe urma căreia un
 hoj a murit, unul a fost grav rănit, iar unul mai
 ușor rănit. Dl. colonel Zănescu, prefectul ju-
 dețului, a cinstit cu câte o mie de Lei pe cio-
 banii cari și au știut apăra atât de vitejește
 turma.

Trădător de neam și de țară. Co-
 munistul Sârbu Filimon a arătat, în ziua de 22
 Iunie 1941, bolșevicilor, cum să bombardeze
 Constanța. De aceea a fost osândit de tribu-
 nalul militar, în ziua de 4 Iulie, la moarte și
 executat a doua zi. Întreg disprețului nostru ace-
 lui nemernic!

Evreii nu mai au voie să vândă
pe piața Clujului. Cetim în Nr. 240 din 17
 Iulie 1941 al ziarului „Tribuna Ardealului“ dela
 Cluj că negustorii evrei nu mai au dreptul să
 vândă nimica pe piața Clujului, începând cu
 ziua de 15 Iulie. Li s'a luat brevetul cu acest
 prilej la 60 de negustori evrei.

Preoți catolici germani eroi de
seamă. Că preoții catolici germani au fost
 totdeauna la culmea chemării lor, o știm bine
 de mult. De curând ne-am convins însă că
 și își fac datoria tot atât de minunat și pe
 câmpul de luptă, cece dovedește tocmai a-
 genția telegrafică germană, care dă de știre
 amil întregi că până acuma au fost decorați
 27 preoți militari germani cu crucea de fier
 cl. II, iar 4 cu crucea de fier cl. I. Când apoi
 s'a ocupat insula Creta, 2 preoți catolici s'au
 aruncat cu parașutele, pentru a se îngriji de
 răniți. Tot cu acel prilej 2 preoți catolici au
 murit moarte de martir.

Bogătașii lumii. Oricine așa știe, că
 cel mai bogăți oameni din lume sunt regii și
 împărații. Până acum așa și era. Iată însă că
 Americanii s'au dovedit că nu mai țin aceste
 rânduri. Acolo cei mai bogăți oameni sunt tot
 un fel de „regi“, așa numiții regi ai petrolului,
 cărbunelui, fierului, oțelului. Ei au bogății uri-
 șe. Averile lor se ridică la sume de miliarde,
 în dolari. Între aceștia sunt câțiva cari au fie-
 care averi de 2 sau 3 miliarde de dolari.

Scutirea de impozite pentru pă-
șunile comunale. Ministerul Agriculturii și
 Domeniilor a mijlocit dela Ministerul de finanțe
 o scădere a impozitului pentru pășunile comu-
 nale cari au fost păgubite de inundații. Scăde-
 rile vor fi judecate de comisiile speciale și po-
 trivit cu pagubele pricinuite.

Fiul lui Stalin prizonier de ră-
zboiu. Germanii l-au făcut prizonier săptămâna
 trecută pe chiar fiul cel mai mare, din căsătò-
 ria din urmă, a lui Stalin, conducătorul statului
 bolșevic rusesc. El a spus că s'a predat, după
 ce a văzut că orice împotrivire trupelor cucerite-
 toare germane e fără nici un înțeles.

Rachitismul

— O altă boală ce se lecuiește cu „băile de soare“ —

Mulțimea boalelor, de cari soarele cu ale
 sale raze ultra-violete ne apără trupul întă-
 rindu-l, este nebănuț de mare. Astăzi se știe,
 că trupul omului și al animalelor se apără în
 contra microbilor (semință a bolilor) prin așa
 numiții „leocociți“, soldați apărători ai trupului.

Leocociții sunt în sânge. Razele ultra-
 violete întăresc trupul și sângele celor cari
 umbliă desbrăcați în bătaia soarelui și ca ur-
 mare omul, copilul acela, având sânge mai tare,
 greu se prinde de el o boală, deoarece, leoco-
 ciții săi fiind puternici, distrug microbul în
 lupta care se dă între microbul cari năvălesc în
 trup și între leocociți cari apără trupul și să-
 nătatea lui. Lucrul acesta a putut fi observat,
 de oricine, că nu de toți oamenii prinde așa
 ușor boala.

Razele ultra-violete, lumina soarelui atât
 de mult bine, putere și sănătate varsă în tru-
 pul omului, că nu am cuvinte a spune, ca să
 pot zice că am spus ceva. Ca oricine să se
 convingă, poate vedea după copiii mici, că cei
 mici sunt mai gingași la orice, după cum în
 arbore lăgerul este mai gingaș.

Copiii mici, de sîn, iarna fac o boală a
 oaselor zisă „rachitism“, adică oasele lor sunt
 moi, moalele capului se închide târziu, pieptul
 pare că este supoșat, cu burta mare, ca de
 broască, în picioare merg mai târziu ca la
 vârsta de un an și dinții le ies mai târziu, ca
 după 6 luni cum este legea.

Vara copiii mici, nefiind ținși în case în-
 tunecoase cu căjel, cu purcel și cu ce mai are
 omul în jurul casei, copiii nu fac rachitism,
 iar acei cari au căpătat rachitism în timp de
 iarnă, vara le trece rachitismul, oasele se în-
 tăresc, picioarele se îndreaptă, moalele capu-
 lui se închide și, dacă sunt trecuți de 6 luni,
 dinții le răsar ca ciupercile după o ploaie
 bună, de cum li lăsăm desbrăcați în bătaia
 razelor de soare.

Cât bine nu dă soarele și ce mare gre-
 șeală fac acela, mai ales cei „înstăriți“ dintre
 oamenii de pe sate, că își rîd „de domni“ că
 fac baie de soare, în loc ca și ei să desbrace pe
 copiii lor și să-l țină cu pielea goală la soare,
 că doar Dumnezeu desbrăcat l-a lăsat pe Adam
 să trăiască.

Domnii cari trăiesc la orașe sunt însetați
 după o rază de soare, că viața la oraș este

nesănătoasă, cu praf, fum și fără cerul curat
 al satului.

Gazdele de pe sate își țin copiii și în
 „dricul verii“ îmbrăcați ca la „gerul Bobotezii“,
 urmarea este că țigănașii și copiii oamenilor
 mai săraci sunt cu mult mai sănătoși ca cel
 al „gazdelor“ cari își rîd de cei năcăjiți și
 lipșiți de haine, dară din bunătatea Domnului
 cu soarele binefăcător, în schimb având din
 belșug razele bunului nostru soare, care le în-
 grește pielea ca tucul și le dă sănătate cu
 carut și mai multă chiar.

Desbrăcați copiii până la piele, că razele
 ultra-violete binefăcătoare de raze ale soarelui
 nu trec nici prin cea mai subțire cămășuță și
 nici prin fereastră.

Deschideți larg ferestrele, să intre în casă
 razele soarelui că, „unde nu intră soarele intră
 doctorul“.

Dr. Ion Frățiță

Sfaturi pentru gospodari

Grădinile inundate

Aproape în toate părțile țării au căzut ploii
 multe, cari au inundat grădinile așezate dea-
 lungul văilor, distrugând mare parte din zarza-
 vaturi.

Locurile rămase goale după retragerea
 apelor trebuie să le plantăm din nou cu răsa-
 duri.

Se pot planta: varză de toamnă, pătlăgele
 roșii, castraveți și dovleci de grădină. Asemenea
 se pot semăna fasole, mazăre și ridichi de iarnă.
 Iar dacă mai avem răsad de ardei, de ceapă și
 de praz, e bine să le plantăm și pe acestea.

Ceapa, prazul, pătlăgelele roșii și castra-
 veții, să se stropescă cu zeamă de piatră vînată,
 ca și vița de vie, ca să nu fie năpădite de mană.

Dacă nu s'a scurs toată apa din grădină,
 să facem șanțuri de scurgere, pentru ca să se
 poată svînta cât mai repede.

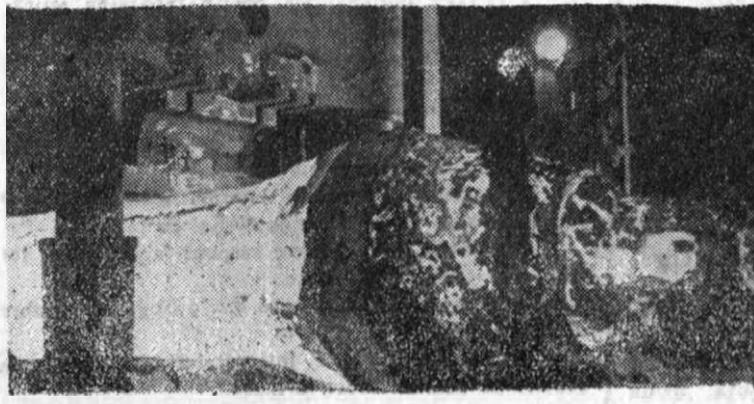
Plantele împotmolite, să le despotmolim
 și să-le sprijinim cu pari, pentruca să se poată
 desvolta.

Să facem tot ce putem, să nu rămână în
 paragină nici o pîrticică din grădină.

Să apărăm viile de mană

Ploile multe cari au căzut în ultimul timp
 sunt foarte prielnice dezvoltării manei și făi-
 nării viei. De aceea trebuie să stropim bine vis
 cu zeamă de piatră vînată, făcută din 250
 grame la 100 litri apă, în care punem și albu-
 șuri de ou. Stropirea o facem cât mai amă-
 nunțit și numai asupra cîerchinelor. Butul se
 stropeste cu zeamă obișnuită de piatră vînată
 de var.

Dacă s'a ivit făinarea sau e teamă că se
 va ivi, prăfuim frunzele și lăstarii cu floare de
 pucioasă.

Iată un atelier în care se
 pregătesc țevile cumplitelor tu-
 nuri germane! E un adevărat iad
 acolo, focul arde din greu, o rudă
 groasă de oțel se bagă în foc și
 iasă găurită și sfredelită gata. Și
 aceasta se întâmplă, zi de zi, ceas
 de ceas, fără întrerupere.

Înlăturăm subțiorii de pe lăstari, că aceștia foarte ușor sunt atâcași de mană.

Lăstarii căzuți pe jos li legăm cât mai resfirați, pentru ca să fie bine acrisiți și să nu se încuibie în ei mana.

Curățim și buruienile din vie, căci acestea sunt cele mai mari cuiburi de boli.

Animal care nu bea apă toată viața

Se spune, că nici un animal nu poate suferi de sete atâta cât suferă cămila. Aceasta nu e adevărat, căci este o specie de antilopi, care toată viața nu bea un picur de apă. Ea își ia apa din sucii plantelor pe cari le mănâncă. Umezeala, care se găsește în aceste plante, e de ajuns pentru ca să-i stămpere setea.

Pomul cu cele mai lungi crengi

În apropiere de orașul Frinistere din Spania se află un smochin bătrân, sădit în veacul al 17-lea. De atunci crengile acestui pom au crescut atât de mult, încât astăzi sunt de 50 m. lungime și sunt sprijinite de ziduri făcute anume în jurul lui. Sub crengile pomului, cari acoperă o întindere de 900 metri pătrați, și se pot adăposti câteva sute de oameni.

Cimitirul elefanților

Mulți cred, că elefanții călătoresc în locuri depărtate și ascunse, pentru ca să moară. Aceste locuri sunt adevărate cimitire cu elefanți. Dar nimeni până acum n'a găsit astfel de cimitire. Ccauza e, că elefantul mort repede dispare din locul unde a murit, deoarece vulturii africani într-o jumătate de ceas îl mănâncă, fără să mai lase ceva din el. De aceea, cadavre de elefanți nu se găsesc niciodată.

O nouă plantă ce dă fire de tors

Învățații italieni au găsit o nouă plantă, din care se pot scoate fire de tors. Crește în formă de tufiguri, la umbră, prin pădurile dela munte. Se culege când este de un an. Fășile pe cari le dă sunt mătăsoase și moi la pipăit. Scamănă mult cu inul. Țesăturile ce se pot face din aceasta plantă sunt tot așa de bune și trainice ca și cele de în sau de iută.

Au mai dărâmat o biserică

Zilele trecute am primit trista veste, că săcul din Pănet au dărâmat, în noaptea de 12 spre 13 Iunie, biserica gr. catolică românească de acolo.

Iată cum s'au petrecut lucrurile:

Săcul din Pănet — care se află lângă Târgu-Mureș, și, din punct de vedere bisericesc, este o filie a parohiei noastre Sântoana de Mureș — nu mai puteau suferi nici cum o biserică valahă în satul lor, și încă una foarte drăguță, nouă și destul de încăpătoare, deși avem acolo abia 113 suflete române unite. S'au apucat deci și, în noaptea de 12 spre 13 Iunie, au leșt cu târnăcoape, sape, hârlețe și săcuri și au dărâmat biserica valahă până la temelii.

Neavând noi preot în acea filie, curatorul primar a plecat imediat la Târgu-Mureș și a adus la cunoștința delegatului nostru episcopesc Iosif Pop, marea fărâdelege. Sf. Sa a mers numai decât la fișpan (prefect) și l-a adus la cunoștință fărâdelegea. Fișpanul a însărcinat pe șeful poliției Târgu-Mureș cu cercetarea cazului, care a și plecat cu delegatul episcopesc și cu curatorul primar la fața locului, unde, în loc să facă cercetare că cine a făcut marea nelegiuire, a întrebat, cine a adus la cunoștința delegatului episcopesc că biserica a fost dărâmată. Curatorul nostru primar a răspuns numai decât, că el însuși.

Cu aceasta s'a terminat ancheta, iar șeful poliției s'a urcat în automobil și a plecat spre Târgu-Mureș.

Până când, Doamne, mai poți suferi atâta fărâdelege?

Poșta gazetel

Pentru corespondenții și colaboratorii noștri din afară. Corespondențe și articoli se pot trimite în plicuri, ca scrisori simple sau recomandate, însă fără a conține corespondență particulară. Pe plic se va scrie: „manuscris pentru ziar” și se va preda oficiului poștal, deschis. Funcționarul se va convinge că plicul nu conține decât „manuscris pentru ziar” și îl va da spre expediție locului de destinație. Toate acestea în baza unui ordin ministerial comunicat nouă cu adresa Nr. 752-1941 a Prefecturii Județului Târnava-Mică.

Chităm cu mulțumită următoarele sume: Câte 150 Lei: S. Florea 10398, Păscuțiu S. 8605, Dumitrașcu I. V. Lucaci 10429,

Alle sume: M. Sfetoiian 10399, Lei 160; Mihnea V. 9483, Lei 40; M. Nahrabeski 6197, Lei 225; Drog. Standard 6467, Lei 450; Burcă A. 5477 Lei 300; Barna D. 7134 Lei 50, Petărlaceanu F. 4893 300; Pr. I. Butnariu C. 241, Lei 1050; Persida M. 4122 Lei 200 Pr. Ticaciu C. 27 Lei 600; Of. paroh. Hațeg C. 308 Lei 600; A. Cerișan 7100 Lei 60, I. Gherman 10444 și 10445 Lei 800; A. Iocob 6428, Lei 300.

Tiberiu Ursu preot — Homorod: Suma trimisă de Sfinția Voastră a fost înregistrată la toți abonații din Homorod, afară de abonatul Nr. 6484 (Curcă). În cotelul chitanței, cu care s'a primit suma plătită de Sfinția Voastră era trecut și abonamentul lui Gh. Curcă. Acum s'a trecut și în registrul abonaților. Numele preotului Zaic a fost trecut din greșală în lista restanțierilor din Homorod, Tr. Mare, trebuind să fie înscris la Homorod, j. Hunedoara.

Internatul „Pavelian” de băieți Beiuș—Bihor

Condițiile de primire în Internatul Pavelian de pe lângă Liceul român-unit „Samuil Vulcan” din Beiuș, sunt următoarele:

I. Taxe.

1. Taxă de înscriere și pentru tacâmuri, acoperitoare uniformă la pat, săculeț la haine șcl. 500 Lei.

2. Taxa de întreținere: locuință, vipt, medic, baie și spălarea rufelor 15.000 Lei.

3. Pentru saltea, elevii din cl. I. V. și cei noi veniți 300 Lei.

4. O taxă suplimentară pentru repararea stricăciunilor proporțională cu pagubele cauzate Institutului prin neglijență sau rea voință va fi stabilită la sfârșitul anului.

5. În caz de boală, costul medicamentelor, iar dacă boala cere ca elevul să fie îngrijit la spital, toate speșele cad în sarcina părinților.

6. Elevii cari stau în Internat afară de timpul prelegerilor vor plăti suma de 80 Lei pe zi.

7. Părinții cari doresc răspuns la scrisorile lor vor anexa timbrele necesare.

8. Fiecărei chitanțe i-se mai adaugă un timbru de 2 Lei.

9. Afară de taxele Internatului mai sunt taxe școlare de achitat direct la Liceu.

Plătirea se face anticipativ și anume:

La începutul anului școlar 6000 Lei.

La 8 Ianuarie 6000 Lei.

La 1 Aprilie restul.

Cei cari doresc să achite taxele lunar, vor plăti la începutul fiecărei luni, Lei 1800, indiferent de nu-

Tipografia Seminarului Blaj

mărul zilelor petrecute în internat în decursul acelei luni.

Dacă în cursul anului școlar, s'ar produce vreo schimbare în situația economică și prețurile alimentelor s'ar urca sau ar scădea în mod simțitor. Ordinamentul va putea ridica sau reduce taxele de întreținere după împrejurări.

Bursierii sunt obligați să achite diferența care ar exista între bursă și taxele Internatului.

Nici un elev nu se va putea instala în internat la începutul anului școlar dacă nu va achita în ziua de primire RATA I-a INTREAGĂ și taxele 1 și 3, precum și restanțele neplătite din anul trecut.

Fiecare rată trebuie achitată în întregime, chiar în cazul când elevul s'ar retrage sau ar fi eliminat la cursul trimestrului.

Elevilor cari nu plătesc taxele la termenul fixat, Internatul nu le va da hrană.

Elevii particulari nu se primesc în Internat, decât în timpul examenelor.

II. Obiecte.

1. Haine de pat: Elevul va aduce cu sine:

4 cearșafuri de giulgiu (2 m. X 1 m. 20), 1 perie și 2 fețe, 1 plapomă și 2 fețe, 2 pățuri pentru iarnă.

2. Veșmintele următoare minimum:

5 cămăși, 2 cămăși de noapte sau pijamale, 10 batiste, 8 perechi de ciorapi, 2 perechi de ghete, 1 pereche de papuci de odaie, 4 ștergări, 2 șervete de masă 60 X 60, 1 tricou de iarnă, 2 rânduri de haine, 1 palton de iarnă.

3. Obiecte: 2 perii de ghete, o perie de haine, 1 perie de dinți; 1 păhar de aluminiu.

Toate hainele și rufele vor purta numărul dat de internat, care se va comunica odată cu avizul de primire. Cele neînsemnate nu se vor primi la spălat.

Dacă părinții elevilor doresc, ca Direcțiunea să se îngrijească de reparația hainelor și ghetelor, se va depune la cancelarie suma de 500 Lei, care va fi reținută la nevoie, și totdeauna anticipativ.

Diracțiunea are drept să ceară oricărui elev examinarea radiologică pe speșele respectivului.

III. Extras din regulament:

Nu se primesc în Internat elevi cu vipt special, nici nu se tolerează aducerea de supliment din oraș.

Elevii nu vor ieși în oraș decât cu părinții lor și după regulile stabilite de Direcțiune.

Rectoratul va controla corespondența elevilor.

Elevii își vor păstra banii numai în casa Internatului. Direcțiunea nu ia răspundere de banii dați cu trimiși direct elevilor, nici de obiectele de valoare înscrite în mâna lor sau reținute de dânsii.

Fiecare elev va avea un lacăt pentru dulapul din dormitor. O cheie se va depune la cancelarie.

Elevii sunt răspunzători pentru orice stricăciuni făcute de dânsii.

Toți elevii dela cl. I-a până la cl. VII-a inclusiv se vor supune regulamentului, neadmițându-se nici o excepție.

Elevii din cl. VIII-a vor face o declarație în scris prin care ei însșiși se vor angaja a se supune tuturor regulamentului comun al Internatului până la sfârșitul anului școlar.

76 (1-1)

Primăria orașului de reședință Blaj.

Biroul M. O. N. T.

Nr. 153-1941 M.

Publicațiune

Majoritatea bombardamentelor aeriene asupra diferitelor obiective sunt executate pe baza semnalizărilor dela sol, făcute de agenți în serviciul dușmanilor.

Pentru descoperirea și identificarea acestor agenți populația este rugată să dea tot concursul autorităților administrative și polițienești.

Având în vedere că agenții semnalizatori trebuie să bintează pentru semnalizări material care nu se poate procura decât dela fabricile de produse chimice sunt aduse de către parașutiștii inamici, fiecare locuitor este obligat să divulge tot ce cunoaște în legătură cu procurarea materialelor și cu persoanele suspecte ce le-ar procura sau păstra.

Este de datoriu fiecăruia de a se comporta potrivit consemnelor difuzate, pe timpul alarmelor aeriene și în acelaș timp de a observa dacă vecinul său procedează în acelaș fel iar în cazul că observă că se fac diferite semnalizări ziua sau noaptea, să anunțe imediat postul de poliție cel mai apropiat, pentru luarea de măsuri.

Blaj, la 21 Iulie 1944.

Primar:

EMIL NEGRUȚIU

Șef. Bir. M. O. N. T. și A. P.

SILVIU HANDREA